

Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet
Til: firmapost@nkom.no
Kopi: lars.rypestol@nkom.no

Vår dato: 20.08.2020
Deres dato:
Vår referanse: AT
Deres referanse:

"Innspill til høring om lokale nett i 3,8-4,2 GHz"

NHOs høringssvar om lokale 5G-nett i 3,8-4,2 GHz-båndet

Innledning

NHO takker for muligheten til å gi innspill til det foreslåtte opplegget for tilrettelegging for lokale nett i deler av 3,8-4,2 GHz-båndet.

NHO viser til sitt høringssvar til den forestående frekvensauksjonen for tildeling av 2,6- og 3,6 GHz-båndene der vi redegjør for betydningen av raskere og mer ambisiøs utbygging av den digitale infrastrukturen i Norge, herunder også 5G nett. NHO mener fortsatt det er positivt at norske myndigheter har tilrettelagt for tidlig oppstart av 5G-utbygging gjennom frekvensauksjoner, og at spektrum må forvaltes mest mulig samfunnsøkonomisk effektivt fordi det er en begrenset ressurs.

NHO pekte imidlertid også i sitt forrige høringsinnspill på private næringsaktørers behov for lokale nett. Dette gjelder industriens behov for å utvikle kommunikasjonssystemer basert på 5G til industriell bruk, så vel som medias, kulturområdets og eventorganiserte virksomheters behov for mindre stedbundne, lokale nett. For mediene er det ofte viktig at frekvensressursene kan tas i bruk raskt.

Da den tillyste tilgangplikten som skal sikre slike lukkede nett i betingelsene for frekvensauksjonen av 3,6 GHz-båndet er forholdsvis begrenset, gitt at plikten først aktiveres når frekvensinnehaverne ikke bruker frekvensene selv, imøteser NHO et opplegg for tilrettelegging av lokale nett i 3,8-4,2 GHz med stor interesse.

Nkoms hovedforslag og NHOs kommentarer

Slik NHO oppfatter det, foreslår Nkom at tilgang til rettigheter til å benytte deler av 3,8-4,2 GHz-båndet til lokale nett legges ut med en gitt prismodell og gitt varighet for private og evt. offentlige aktører. NHO oppfatter det slik at dette skal imøtekomme private næringsaktørers, medieaktørers, forskningsinstitutters, akademias og offentlige tjenesteyteres mv. behov for lukkede og lokale nett i større grad enn man har valgt å legge til rette for i 3,6 GHz-båndet.

NHO forutsetter at denne forståelsen ligger til grunn for tildelingen av frekvensressursene i 3,8-4,2 GHz-båndet, og vi forutsetter at det er dette premisset som også kommer til å ligge til grunn for rammene for søknadsprosedyrer og tildeling når de kommer som varslet høsten 2021.

Gitt den betydning tilgang til lokale, lukkede 5G-nett etter alt å dømme vil ha for norske bedrifters konkurransekraft og markedsposisjon, er det av stor betydning at rammene for denne tilgangen er så avklart og godt definert som mulig før søknadsprosessene igangsettes og investeringsbeslutninger skal fattes. Samtidig som det er viktig at tilgangen til lokale nett åpnes så raskt som mulig, er det særlig viktig at betingelsene for tildeling er godt kjent for alle parter. Sentrale momenter som hvem som skal kunne søke, og til hvilken bruk det skal kunne søkes, er ikke omtalt i den foreliggende høringsartikkelen på nkom.no. Dette tilsier at det må settes av tid til høringsrunde høsten 2021 om rammene for reguleringen.

NHO mener at rammene for reguleringen av tildeling av frekvensressurser i 3,8-4,2 GHz bør legges ut på høring.

NHO er overordnet positiv til at det lanseres et opplegg for tildeling av ressurser i deler av 3,8-4,2 GHz for lokale 5G-nett. NHO tar forbehold om at vår forståelse av premissene for dette opplegget slik vi har beskrevet det ovenfor er korrekt. Interessen for slike private nett er voksende, og det er viktig at norske bedrifter innen industri, tjenesteyting og media får tilgang til å innovere og kapre markedsandeler basert på teknologi som er utviklet i tilnærmet de samme frekvensbåndene som våre konkurrent- og samarbeidsland.

NHO mener at det primært bør legges til rette for lokale, geografiske avgrensede nett i 3,8-4,2 GHz-båndet, og forvaltes med tanke på effektiv spektrumutnyttelse slik at spektrum ikke blir liggende uutnyttet.

Kommentarer til enkeltforslag

Omfanget på frekvensressurser som skal deles ut

Før det er mulig å fastslå om den forestående tildelingen av frekvensressurser 3,8-4,2 GHz-båndet tilfredsstiller behovene for lokale, geografisk avgrensede nett, bør det angis hvor store deler av frekvensressursene som blir lagt ut for tildeling og i hvilket tempo.

NHO mener Nkom må angi hva "deler av 3,8-4,2 GHz" betyr så snart som mulig.

NHO mener også at Nkom så snart som mulig bør informere om planer for tidsforløpet på tildelingen av de 400 MHz som er omtalt.

Tillatelsesens varighet

Lisensenes varighet er av avgjørende betydning for næringslivets villighet og mulighet til å investere i utvikling av nye produkter og tjenester basert på 5G-teknologi.

En industriaktør som skal ta i bruk et produkt eller en tjeneste må være sikker på at konsesjonen er tilgjengelig over tid før det utvikles et nytt produkt eller tjeneste. Uttesting og pilotering i

industrien vil være betydelig lenger enn for applikasjoner beregnet på privat bruk. Fra industriens ståsted er fem år for kort til å satse store midler, ikke bare på teknologiutvikling men også kompetanseoppbygging og etablering av en konkurranseposisjon i markedet. Samtidig har andre bransjer som f.eks. mediebransjen ønsker om større fleksibilitet.

Det kan altså være behov for både kortere og lengre lisensavtaleperioder. Det er derfor viktig at når tillatelser gis, at fleksibilitet og utviklingsmuligheter bevares slik at overgang til ny teknologi ikke hindres.

NHO mener derfor at myndighetene må utforme et opplegg som tillater at lisensperiodens varighet avtales direkte mellom myndighetene og den enkelte kjøper, slik at den enkelte aktørs behov for lengre eller kortere lisensperioder enn 5 år ivaretas.

Begrensning i mengde spektrum pr. søker

Nkom foreslår i utgangspunktet å begrense mengde spektrum som kan tildeles den enkelte søker til 80 MHz. NHO etterlyser begrunnelsen for at Nkom har valgt nettopp denne kvoten. Videre ønsker NHO at det klargjøres om disse 80 MHz skal være til fri disposisjon for den aktuelle søker, slik at de tildelte frekvensressursene er fritt for interferens, og ligger i et område i båndet som ikke forstyrres av bruk i tilstøtende bånd.

NHO mener at en kvote på 80 MHz må innebære at denne kvoten står til søkers fulle disposisjon.

Andre spørsmål

Ordningen som omtales som "grunneierklausul" i den tyske modellen behandles ikke i Nkoms høringstekst for lokale 5G-nett i 3,8-4,2 GHz. Ordningen er, så vidt NHO har kartlagt, basert på at grunneier må gi sitt samtykke til tredjeparts eventuelle kjøp av frekvenser til bruk i lokale, geografisk avgrensede nett i 3,7-3,8 GHz i Tyskland.

NHO mener Nkom bør utrede om ordningen med "grunneierklausul" kan være relevant for Norge.

Avslutning

Siden rammene for reguleringen av 3,8-4,2 GHz først skal publiseres i andre halvår 2021, er det nødvendigvis en del uklarheter rundt det foreslåtte opplegget for tildeling av frekvenser. Det er viktig og bra at norske myndigheter bidrar til at norske bedrifter og institusjoner får tilgang til 5G frekvensressurser og de mulighetene til å skape arbeidsplasser og sikre økt velferd som ligger i det. Infrastruktur og produksjonsformer som nå utvikles har betydning for Norges gjennomføring av en "grønn" omstilling gjennom reduserte naturinngrep og transportbehov, samtidig som det åpner for mer effektiv ressursutnyttelse og økt innovasjon.

Gitt at det er lagt opp til et forholdsvis knapt tidsforløp for å tilrettelegge for bruk av frekvensressursene i 3,8-4,2 GHz-båndet, oppfordres Nkom til å ha tett kontakt med berørte

aktører underveis. NHO møter gjerne Nkom eller andre relevante myndigheter til videre samtaler om de forholdene som er adressert i dette innspillet.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon

Gjermund Løyning
Direktør Område politikk og samfunnskontakt

Rebekka Borsch
Avdelingsdirektør Kompetanse & Innovasjon

Dette dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.